

SLOVENSKÉ ŠKOLSTVO PREŠĽAPUJE NA MIESTE

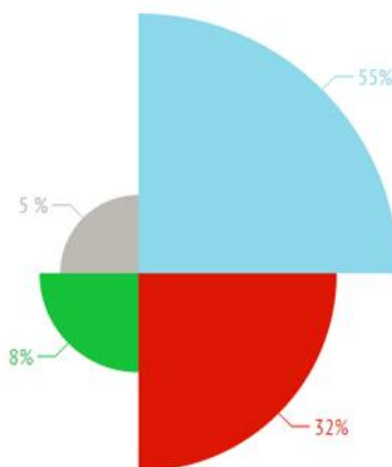
Prvá správa o zisteniach z reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky o vzdelávaní na Slovensku

Bratislava | 21. máj 2015 – Iba 8% ľudí na Slovensku si myslí, že naše školstvo sa vyvíja dobrým smerom. Vyplýva to z reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, ktorý pre kampaň [Chceme vedieť viac o vzdelávaní na Slovensku](#) na prelome apríla a mája 2015 zrealizovala agentúra TNS Slovakia. Vyše polovica opýtaných (55%) je presvedčených, že školstvo iba prešľapuje na mieste a až tretina (32%) sa domnieva, že sa vyvíja zlým smerom ([graf 1 na zdieľanie](#)).

GRAF 1 | AKO SA PODĽA VEREJNOSTI VYVÍJA SLOVENSKÉ ŠKOLSTVO?

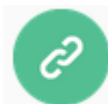
vyvíja sa dobrým smerom vyvíja sa zlým smerom
prešľapuje na mieste neviem | bez odpovede

Zdroj: [chcemevedietviac.sk](#) | TNS Slovakia pre kampaň Chceme vedieť viac o budúcnosti vzdelávania na Slovensku

fb.com/chcemevedietviac

www.chcemevedietviac.sk

vsetci@chcemevedietviac.sk

V celkovom hodnotení školstva nie sú výrazné rozdiely medzi mužmi a ženami. Z vekových kategórií sú najkritickejší najmladší respondenti vo veku 18-24 rokov, ktorí častejšie než starší ľudia uvádzali, že sa školstvo vyvíja zlým smerom (43%). Vývoj vnímali negatívnejšie aj ľudia so základným a s vysokoškolským vzdelaním.

Prevažujúce presvedčenie, že školstvo prešľapuje na mieste alebo sa nevyvíja dobrým smerom, sa nelíšilo v jednotlivých regiónoch a ani v rôzne veľkých sídlach. Dnešní rodičia školopovinných detí, ktorí tvorili štvrtinu opýtaných, školstvo hodnotia rovnako ako ostatní respondenti, ktorí deti v školách nemajú.

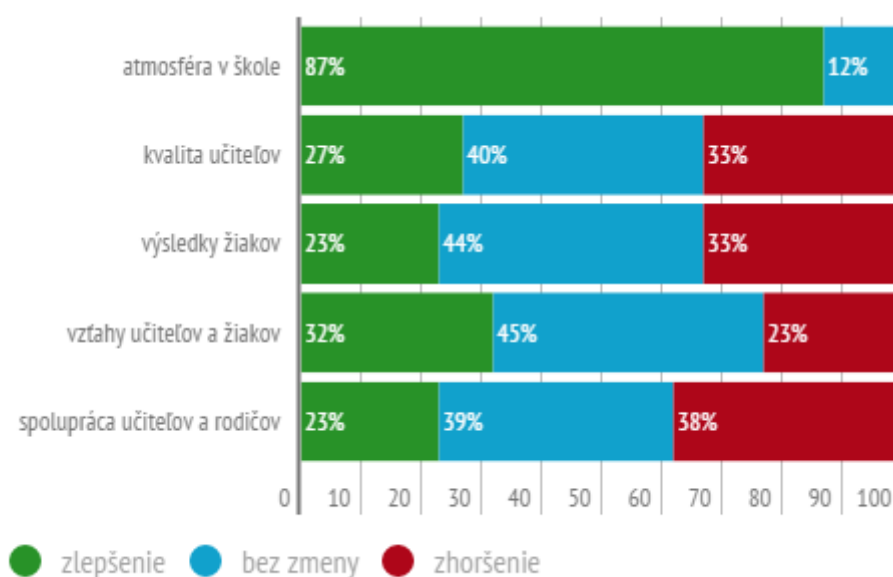
“ ”

„V slovenskom školstve sa za posledných 25 rokov neudiali také zmeny, ktoré by ľudia vnímali ako významný posun dopredu. Vzdelávanie ako svoju prioritu deklarovali všetky ponovembrové vlády, no faktom je, že pre žiadnu z nich to ozajstná priorita nebola,“ konštatuje **Zuzana Zimenová**, z kampaňového tímu ([audio na stiahnutie](#)).

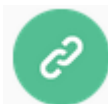

Vyššie dve tretiny (69%) rodičov sa domnievajú, že oproti minulosti **sa zvýšila náročnosť učiva**. Čo sa naopak príliš nezmenilo, je **kvalita učiteľov, vzdelávacie výsledky žiakov a spolupráca s rodičmi**. Pri každom z týchto aspektov **zmenu nebadajú dve pätiny rodičov a tretina si myslí, že sa situácia ešte zhoršila**. Oblasťou, v ktorej badať isté zlepšenie, sú **vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi**. Ich zlepšenie konštatovala tretina rodičov školopovinných detí a aspoň nezhoršenie takmer polovica z nich. **Až deväť z desiatich (87%)** rodičov uvádzajú, že **sa v školách zlepšila celková atmosféra** ([graf 2 na zdieľanie](#)).

GRAF 2 | ČO SA V ŠKOLSTVE PODĽA RODIČOV ZLEPŠILO, ZHORŠILO ČI NEZMENILO?

Zdroj: chcemevedietviac.sk | TNS Slovakia pre kampaň Chceme vedieť viac o budúcnosti vzdelávania na Slovensku

“ ”

„Rodičia vnímajú, že deti už dnes v škole nešticujeme a netrestáme trstenicou, nenútime ich obedovať bez slova a prechádzať sa v kruhu počas veľkej prestávky, hoci aj také školy sa dnes ešte nájdu. To sú veci, ktoré si dnešní tridsiatnici a štyridsiatnici zo školy veľmi dobre pamätajú,“ reaguje na zistenie **Zuzana Zimenová** ([audio na stiahnutie](#)).

„Keď sa však bližšie pozrieme na medziludské vzťahy v školách, stále máme čo zlepšovať. Najmä ak vieme, že majú významný vplyv na vzdelávacie výsledky žiakov aj na pracovné podmienky učiteľov,“ pokračuje **Elena Gallová Kriglerová** z tímu kampane ([audio na stiahnutie](#)).

Vytvorenie dobrej atmosféry v školách tak, aby do nich deti chodili radi, je najčastejšie označovanou požiadavkou verejnosti. **Uviedlo ju až 83% respondentov** a až polovica z nich jej prisúdila najvyššiu dôležitosť. Ďalšími žiaducimi oblasťami zmeny sú **zlepšenie prístupu učiteľov, skvalitnenie vybavenia či viac spolupráce žiakov počas vyučovania.**

“ ”

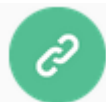
„Výsledky prieskumu poukazujú na to, že po rekonštrukcii fasád, výmene okien a zabezpečení interaktívnych tabúl, by sme sa konečne mali zamerať aj na skvalitňovanie toho, čo sa v školách robí a na čo majú primárne slúžiť. Najväčšiu pozornosť, energiu aj financie treba konečne venovať podpore žiakov pri učení a pomoci učiteľom vo vyučovaní,“ konštatuje **Peter Drál** z kampaňového tímu ([audio na stiahnutie](#)).

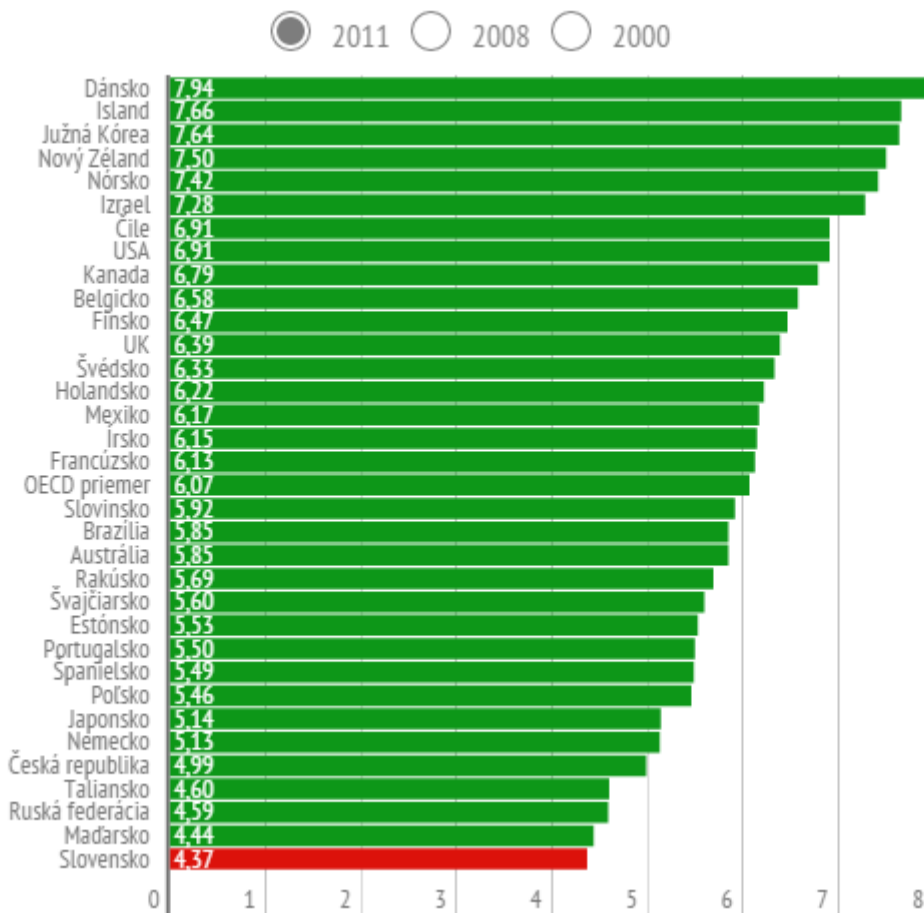
Výše polovica (57%) všetkých respondentov je presvedčená, že **štát má garantovať dostupnosť kvalitných škôl v každej lokalite.** Takmer tri štvrtiny (73%) požadujú ich **financovanie** tak, aby rodičia nemuseli platiť už nič navyše.

“ ”

Peter Drál upozorňuje ([audio na stiahnutie](#), [graf 3 na zdieľanie](#)): „Toto je úplne jasná požiadavka na každú budúcu vládu, aj vzhľadom na to, že na Slovensku na vzdelávanie vynakladáme dlhodobo najnižší podiel HDP zo všetkých krajín OECD, a napriek domnejšej bezplatnosti základného vzdelávania musia rodičia celoročne finančne podvyživeným školám dávať rozličné príspevky.“

GRAF 3 | VÝDAVKY NA VZDELÁVANIE V KRAJINÁCH OECD AKO PODIEL Z HDP

Zdroj: OECD | [Education at a Glance 2014](#)

Z prieskumu vyplýva aj to, že podľa väčšiny ľudí (69%) **sa základné školy nemajú špecializovať**, ale majú poskytnúť kvalitný základ všetkým deťom. Špecializáciu už na tejto úrovni by privítalo iba 14% všetkých respondentov, a spomedzi rodičov školopovinných detí to za dôležité považuje iba 7%.

„Preferencie respondentov sú v jasnom rozpore s tým, čo na Slovensku dlhodobo pozorujeme. Pri zdanlivej snahe o zvyšovanie kvality vytvárame rebríčky škôl, nútime ich „špecializovať sa“ a de facto súťažiť iba o najlepších žiakov. Pritom väčšina ľudí si želá, aby bola aj najbližšia škola kvalitná a pripravená vzdelávať akékoľvek deti,“ uzatvára **Kríglerová** ([audio na stiahnutie](#)).

Až 43% rodičov zahrnutých do prieskumu sa v realite rozhodlo pre školu, ktorá je pre nich najbližšie a 12% pre takú, do ktorej chodili oni sami. **Aj pri opise ideálnej školy je preferencia školy „za rohom“ zo všetkého najdôležitejšia pre takmer tretinu (31%) rodičov.** Ešte silnejšou požiadavkou je to, **aby škola vzdelávala deti z rôznych prostredí (40%) a využívala pri tom rôznorodé metódy (28%).** Iba 13% rodičov chce školu, ktorá má najlepšie výsledky v testovaniach, pričom v realite sa podľa tohto kritéria riadili iba 2% rodičov ([graf 4 na zdieľanie](#)).

fb.com/chcemevedietviac

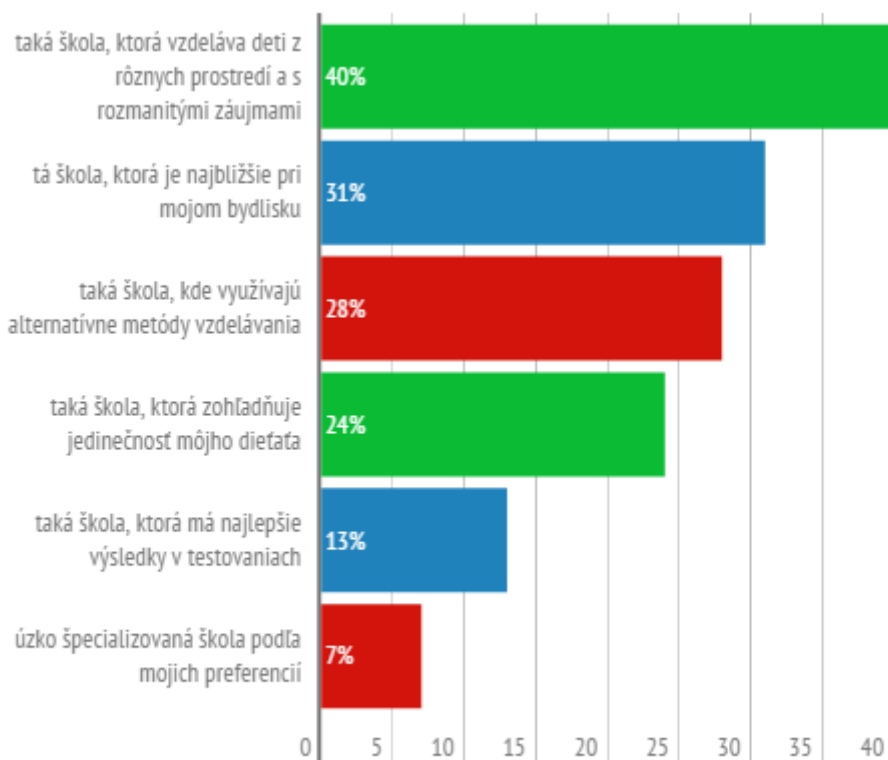

www.chcemevedietviac.sk

vsetci@chcemevedietviac.sk

GRAF 4 | CHARAKTERISTIKY IDEÁLNEJ ŠKOLY PODĽA DNEŠNÝCH RODIČOV

podiel respondentov, ktorí s daným výrokom vyjadrili súhlas

Zdroj: chcemevedietviac.sk | TNS Slovakia pre kampaň Chceme vedieť viac o budúcnosti vzdelávania na Slovensku

Respondenti v prieskume prezentovali aj predstavy o živote a vzdelávaní v budúcnosti. Z ich vyjadrení vyplýva, že o 25 rokov budeme žiť v dobe, v ktorej sa budeme musieť rýchlo prispôbovať zmenám, byť vynaliezaví a využívať rôzne technológie. Na šťastný život to však stačiť nebude a každý človek bude potrebovať aj bezpečné zázemie a dobré medziludské vzťahy, ktoré sa preto majú rozvíjať aj v školách. **Predstavy o vzdelávaní v budúcnosti spolu s požiadavkami, ktoré verejnosť kladie na školy, učiteľov, rodičov i štát budeme v rámci kampane prinášať až do konca školského roka.**

AUTORI SPRÁVY

Zuzana Zimenová

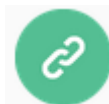
Peter Drál

Elena G. Kriglerová

fb.com/chcemevedietviac

www.chcemevedietviac.sk

vsetci@chcemevedietviac.sk

O PRIESKUME

Agentúra TNS Slovakia uskutočnila v dňoch 22. 4. – 5. 5. 2015 reprezentatívny prieskum verejnej mienky online metódou. Výberový vzorku tvorilo 1000 respondentov, ktorí reprezentujú populáciu Slovenska z hľadiska pohlavia, veku (18 - 65 rokov), vzdelania, veľkostných kategórií sídiel a krajského členenia.

Na analýze výsledkov sa okrem tímu kampane Chceme vedieť viac o vzdelávaní na Slovensku podieľajú aj odborníci a odborníčky z Centra pre výskum etnicity a kultúry a z Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave.

O KAMPANI

Kampaňou [Chceme vedieť viac o vzdelávaní na Slovensku](#) vyjadruje občianske združenie Nové školstvo vôľu zintenzívniť verejnú diskusiu o vzdelávaní a snahu posilniť hlas detí, rodičov a odbornej verejnosti v procese reformy školstva.

Zámery kampane nám pomáhajú naplňať naši partneri, kolegovia z Nadácie Milana Šimečku a z Centra pre výskum etnicity a kultúry. Postupne sa [k iniciatíve pridávajú](#) aj ďalší jednotlivci a organizácie, ktorí nás v našej práci podporujú a pomáhajú nám ju realizovať.

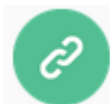
KAMPAŇ REALIZUJE

KAMPAŇ PODPORUJE

fb.com/chcemevedietviac

www.chcemevedietviac.sk

vsetci@chcemevedietviac.sk